

bekijk online versie: <https://indicatoren.omgeving.vlaanderen.be/indicatoren/geluidshinder>

Geografisch bereik
Vlaanderen

Temporeel bereik
2001-2023

Laatste update
13/09/2024

Ruim een derde van de Vlamingen is tamelijk tot extreem gehinderd door geluid

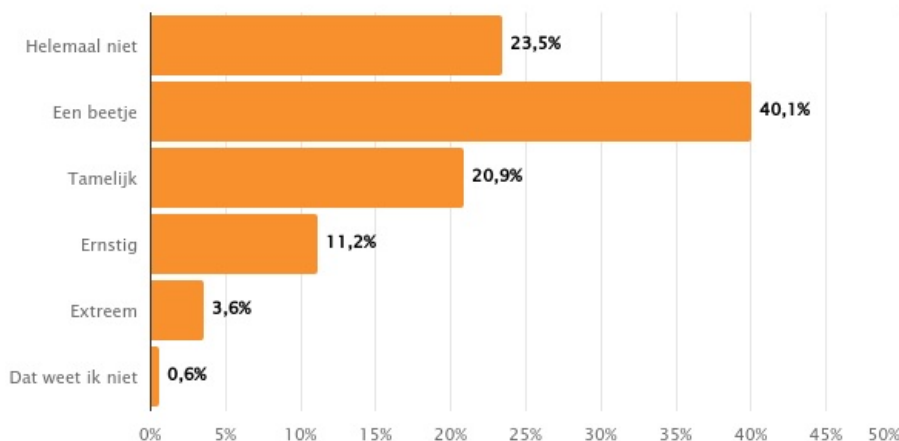
Geluidshinder is, samen met blootstelling aan luchtverontreiniging en hormoonverstorende stoffen, een van de milieuverstoreningen die de grootste ziektelast veroorzaken in Vlaanderen. Geluidshinder kan leiden tot stress, slaapstoornissen en hart- en vaatziekten. In het [EU- Actieplan Nulverontreiniging](#) en het [8e EU-milieuactieprogramma](#) worden volgende langetermijnambities voor geluidskwaliteit geformuleerd:

- tegen 2030 het aantal mensen dat chronisch verstoord wordt door verkeerslawaai met 30% verminderen ten opzichte van 2017;
- tegen 2050 geluidsoverlast tot nul terugdringen.

De [Burgerbevraging Leefomgevingskwaliteit Vlaanderen](#) geeft inzicht in de hinderbeleving. In 2023 gaf 75,9% van de bevroegde inwoners van het Vlaams Gewest aan in mindere of meerdere mate gehinderd te zijn door geluid in en om de woning. Voor vier op de tien respondenten gaat het om een beetje hinder. 35,7% ondervindt meer geluidshinder: 20,9% van de deelnemers is tamelijk gehinderd, 11,2% ernstig en 3,6% extreem.

Hinder door geluid in en om de woning

in % van de respondenten (Vlaams Gewest, 2023)

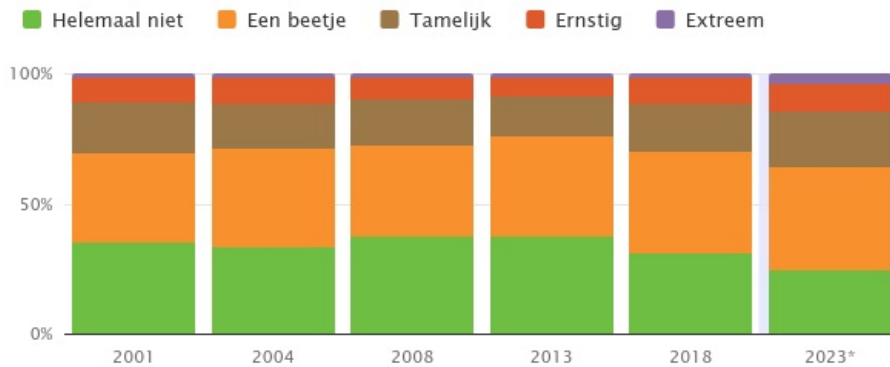

Bron: Departement Omgeving

Het aandeel inwoners dat tamelijk tot extreem gehinderd is door geluid ligt bij deze bevraging hoger dan in 2018 (36% t.o.v. 30%). In 2018 was dit aandeel ook al toegenomen ten opzichte van de meting in 2013 (van 24% naar 30%). Hoewel methodologische verschillen de vergelijking met de vorige bevragingen bemoeilijkt, lijkt de meting van 2023 de eerder vastgestelde toename in de drie hindercategorieën ('tamelijk', 'ernstig' en 'extreem') te bevestigen.

Hinder door geluid in en om de woning

in % van de respondenten (Vlaams Gewest, 2001–2023)

* 2023: methodologische verschillen, waardoor resultaten niet een-op-een vergelijkbaar zijn met vorige jaren

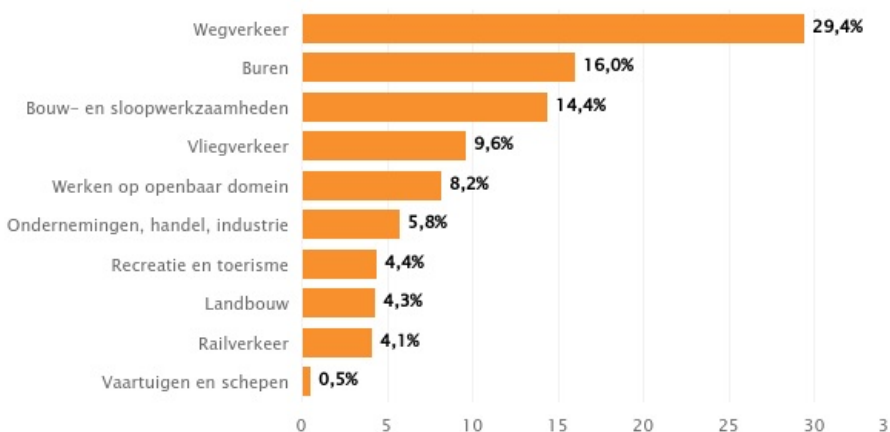
Bron: Departement Omgeving

Wegverkeer zorgt voor de meeste geluidshinder

Het geluid van wegverkeer blijft veruit de grootste bron van geluidshinder in Vlaanderen: bijna één op de drie respondenten (29,4%) is hier tamelijk tot extreem door gehinderd. Net niet de helft (49,0%) van de respondenten met geluidshinder door wegverkeer ervaart voorbijrijdend verkeer als belangrijkste hinderbron. Andere hinderbronnen zijn o.a. verkeersdrempels, kruispunten, rondpunten, ...

Tamelijke tot extreme geluidshinder van specifieke bronnen

in % van de respondenten (Vlaams Gewest, 2023)

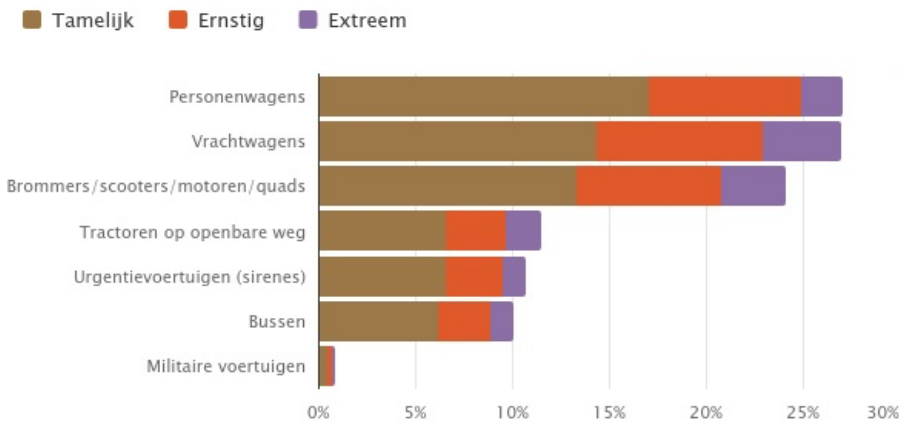

Bron: Departement Omgeving

Personenwagens (27,1%), vrachtwagens (27%) en de groep brommers, scooters, motoren en quads (24,1%) zijn de voertuigtipes die het vaakst tamelijke tot extreme geluidshinder veroorzaken. Opvallend is het relatief hoge aandeel tamelijk tot extreem gehinderden door tractoren op de openbare weg (11,4%) en urgentievoertuigen (lawaai van sirenes) (10,7%).

Tamelijke tot extreme geluidshinder van wegverkeer

in % van de respondenten (Vlaams Gewest, 2023)

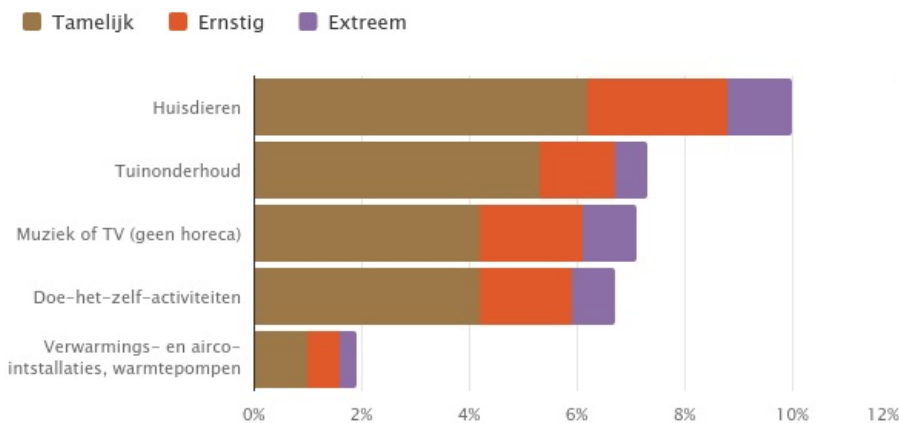
Bron: Departement Omgeving

Geluid van burelen en van bouw- en sloopwerkzaamheden zijn de tweede en derde grootste hinderbron

16% van de respondenten rapporteert tamelijke tot extreme geluidshinder veroorzaakt door de burelen. Het geluid afkomstig van huisdieren (10% van de respondenten ondervindt hierdoor tamelijk tot extreme hinder), tuinonderhoud (grasmachines, bladblazers ...) (7,3%), muziek en TV (7,1%) en doe-het-zelfactiviteiten (6,7%) worden hierbij als de belangrijkste hinderbronnen aangeduid.

Tamelijke tot extreme geluidshinder van burelen

in % van de respondenten (Vlaams Gewest, 2023)

Bron: Departement Omgeving

Bouw- en sloopwerkzaamheden vormen met 14,4% tamelijk tot extreem gehinderden eveneens een belangrijke bron van geluidshinder.

9,6% van de respondenten gaf aan minstens tamelijk gehinderd te zijn door geluid van vliegverkeer. Passagiers- en vrachtvliegtuigen, maar ook militaire vliegtuigen en helikopters worden hier als belangrijkste hinderbronnen ervaren.

Werken op het openbaar domein worden door 8% van de respondenten als bron van geluidshinder aangegeven. In het bijzonder wordt hierbij verwezen naar de geluidshinder die gepaard gaat met wegenwerken.

Ondernemingen, recreatie en toerisme, landbouw, railverkeer en vaartuigen zijn volgens de bevraging slechts relatief kleine hinderbronnen. Een groot deel van de respondenten woont evenwel niet in de buurt van deze bronnen. Dit betekent dus niet dat ze lokaal geen ernstige hinder kunnen veroorzaken.

Aanvullende informatie

Definitie

Geluidshinder wordt gedefinieerd als het aandeel respondenten in de steekproef van de [Burgerbevraging Leefomgevingskwaliteit Vlaanderen](#) dat aangeeft gehinderd te zijn door geluid.

Verantwoording en beleidscontext

Geluidshinder is, samen met blootstelling aan luchtverontreiniging en hormoonverstorende stoffen, een van de milieuverstoringen die de grootste ziektelast veroorzaken in Vlaanderen. Geluidshinder kan leiden tot stress, slaapstoornissen en hart- en vaatziekten. Het monitoren van de ernst van geluidshinder levert daarom waardevolle informatie op voor het nemen van beleidsinitiatieven rond specifieke vormen van geluidshinder en meer algemeen rond de verbetering van de leefomgevingskwaliteit. De opmaak van de geluidsactieplannen voor belangrijke wegen, spoorwegen en luchthaven in het kader van de [Europese Richtlijn Omgevingslawaai](#) vormt hier een voorbeeld van.

Doelen

In Europese beleidsdocumenten die recent tot stand zijn gekomen in uitvoering van de [Europese Green Deal](#), m.n. het [EU-Actieplan Nulverontreiniging](#) (2021) en het [8ste EU-milieuactieprogramma](#) (2022), werden expliciete langetermijnsambities voor geluidskwaliteit geformuleerd:

- Het EU-Actieplan Nulverontreiniging heeft als beleidsdoelstelling opgenomen dat tegen 2030 het aantal mensen dat chronisch verstoord wordt door verkeerslawaai gereduceerd moet worden met 30% t.o.v. 2017.
- De Europese Commissie heeft in het 8ste Milieuactieprogramma nog bijkomend de ambitie gesteld om de vervuiling, waaronder lichtvervuiling en geluidsoverlast, tot nul terug te dringen tegen 2050 en de gezondheid en het welzijn van Europeanen te beschermen.

Gerelateerde documenten

- [Burgerbevraging Leefomgevingskwaliteit Vlaanderen 2023. Technisch rapport](#)
- [Europese Richtlijn Omgevingslawaai 2002/49/EG](#)
- [Europese Green Deal](#)
- [Europees Actieplan Verontreiniging van lucht, water en bodem naar nul](#)
- [Milieuactieprogramma voor de Europese Unie voor de periode tot en met 2030](#)

Databronnen

De indicator is gebaseerd op de dataset met de surveyresultaten van de Burgerbevraging Leefomgevingskwaliteit Vlaanderen (BLO) uitgevoerd in 2023 (zie [Technisch rapport](#)).

Berekeningswijze

De antwoorden op de BLO-vragen m.b.t. de hinderbeleving voor geluid en de belangrijkste bronnen van geluidshinder werden gecleand en statistisch verwerkt. Het betreft de resultaten voor de totale populatie.

Datakwaliteit, methodekwaliteit en mogelijke verbeteringen

De resultaten van de bevraging voldoen dankzij de gebruikte methodologie aan de statistische kwaliteitsstandaarden, zoals gehanteerd binnen het netwerk van Statistiek Vlaanderen. Er werd gebruik gemaakt van een toevalssteekproef (20 000 inwoners van het Vlaams Gewest tussen 17 en 85 jaar) op basis van het Rijksregister. Dankzij de combinatie van online en papieren vragenlijsten (mixed mode design) werden ook personen die geen of onvoldoende toegang tot digitale middelen hebben mee opgenomen in de bevraging. Ten slotte werd de vragenlijst zo opgesteld dat hij makkelijk in te vullen is via de smartphone (mobile first). De combinatie van deze elementen zorgt ervoor dat de resultaten een uniek representatief beeld geven van de hinderbeleving door de inwoners van het Vlaamse Gewest.

De gehanteerde vragenlijst werd opgesteld onder toezicht van een expertengroep. Hierbij werd voortgebouwd op de vragenlijsten van de SLO-surveys (Schriftelijk Leefomgevingsonderzoek van het Departement Omgeving), maar is ook inspiratie opgedaan bij gelijkaardige enquêtes die elders worden

uitgevoerd (bv. het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en het RIVM in Nederland). De generieke vragen (o.a. rond leefkwaliteit en de socio-economische variabelen) zijn waar mogelijk afgestemd met de vragenlijst van de Gemeente- en Stadsmonitor van het Vlaams Agentschap Binnenlands Bestuur. Ten opzichte van de laatste SLO-survey (2019) zijn een aantal wijzigingen in de vragenlijst aangebracht:

- Aangepaste vraagstelling omwille van het 'mobile first'-principe;
- Bijkomende vragen over de leefomgeving/leefkwaliteit, hinder op openbaar domein, (slag)schaduw en socio-economische status;
- Actualisatie van een aantal antwoordcategorieën (bv. hinderbronnen);
- Gewijzigde aanpak (routing) van de bevraging van de hoofd- en subcategorieën.

Naast wijzigingen op vlak van steekproeftrekking, de bevraging zelf en de vragenlijsten, werd de survey van 2023 in het najaar uitgevoerd, in tegenstelling tot in het voorjaar voor de vorige SLO-surveys.

Gerelateerde documenten

[Burgerbevraging Leefomgevingskwaliteit Vlaanderen 20233. Technisch rapport](#)

Bovenliggende onderwerpen

[Gezondheid](#)

[Nulverontreiniging](#)